

De orthopedisch chirurg wordt steeds meer **specialist**

Natuurlijk, een orthopedisch chirurg is een specialist. Waarom dan deze kop? Omdat de opleiding tot orthopedisch chirurg per 1 januari 2018 is veranderd. De orthopeed specialiseert zich al tijdens de opleiding in enkele delen van de orthopedie. Bovendien zal hij of zij zich verdiepen in de organisatie van zorg en in maatschappelijke thema's die met zorg te maken hebben.

In de media gaat het geregeld over gezondheid en zorg. We worden ouder, de pensioenleeftijd gaat omhoog en we willen vitaal blijven. Bij gezondheidsproblemen verwachten we snelle en goede hulp. Er kán ook heel veel in de gezondheidszorg, maar dat heeft zijn prijs en die kosten moeten beheersbaar blijven. Mede daarom verandert de manier waarop de zorg in Nederland is georganiseerd. Het Landelijk Opleidingsplan Orthopedie sluit daarop aan. Hoe, waarom en met welk effect, dat vragen we aan prof. dr. Sjoerd Bulstra, voorzitter van de projectgroep, en aan Pim van Egmond, orthopedisch chirurg in opleiding en voorzitter van de Vereniging Orthopaedisch Chirurgische Assistenten (VOCA).

Hoe ziet de nieuwe opleiding voor orthopedisch chirurgen eruit?

“Het is goed om eerst te vertellen wat gelijk blijft”, vindt Bulstra. “Iedere arts start met de studie geneeskunde; deze opleiding duurt zes jaar. Wie besluit orthopedisch chirurg te worden, studeert nog zes jaar verder. In basis krijgt iedere orthopedisch chirurg dezelfde opleiding.” Van Egmond vult aan: “We leren nog steeds alles over botten, spieren, pezen en gewrichten. Iedere orthopedisch chirurg blijft ook specialist in knie- en heupproblemen, want dat zijn de klachten die we het meest zien. We kunnen nog steeds allemaal traumatische letsels behandelen en we weten wat we moeten doen bij complicaties.”

Bulstra vervolgt: “Nieuw is dat de orthopedisch chirurg al tijdens zijn algemene orthopedische

opleiding een of twee specialisaties kiest: de werkeloos, bijvoorbeeld. Of de voet en enkel.” Van Egmond: “Nieuw is ook dat we ons al tijdens de opleiding verdiepen in medisch leiderschap, of in doelmatigheid van zorg, wetenschap, het geven van onderwijs, patiëntveiligheid of ouderenzorg. Direct aansluitend op de opleiding kunnen we ons verder specialiseren via een zogenoemd ‘fellowship’. Dat is een tijdelijke baan onder begeleiding van ervaren collega’s.”

Orthopedisch chirurg in opleiding Pim van Egmond ontwikkelt ook zijn bestuurskwaliteiten; hij is voorzitter van de Vereniging Orthopaedisch Chirurgische Assistenten (VOCA).

Waarom is het belangrijk dat een orthopedisch chirurg zich breder ontwikkelt en zich verdiept in bijvoorbeeld wetenschap, maatschappelijke en organisatorische thema's?

“We willen natuurlijk dat iedere patiënt de beste zorg krijgt”, verklaart Van Egmond. “Daarvoor moeten we weten welke zorg het beste is en alle nieuwe ontwikkelingen op hun waarde kunnen beoordelen. Zelf wetenschappelijk onderzoek doen, draagt bij aan die kennis. Bovendien is zorg

steeds meer een gezamenlijke inzet van verschillende zorgverleners en de patiënt. Daarvoor moet je de zorg soms anders organiseren, bijvoorbeeld in een gezamenlijk spreekuur waar de patiënt tegelijkertijd aan tafel zit met de orthopedisch chirurg, de revalidatiearts en de fysiotherapeut.”

Bulstra ziet ook dat de rol van de medisch specialist in het ziekenhuis verandert: “Het ziekenhuis speelt in op nieuwe ontwikkelingen, zoals bij de zorg voor patiënten met meerdere ziektes. Ook daar denken medisch specialisten over mee. Wie zich in dergelijk medisch leiderschap wil ontwikkelen, kan dat nu al tijdens de opleiding doen. En wie merkt dat hij een talent heeft voor het overbrengen van kennis en vaardigheden, kan didactische cursussen volgen. Het is voor de toekomst van de orthopedie namelijk ook belangrijk dat we goede docenten houden.”

Wat gaan patiënten merken van de nieuwe opleiding?

“Patiënten merken vooral dat ze betrokken en vakbekwame artsen houden”, lacht Bulstra. “Want ook iedere orthopedisch chirurg die de opleiding al (lang) heeft voltooid, houdt de ontwikkelingen in het vak bij en volgt jaarlijks cursussen en congressen, óók op die onderwerpen zoals patiëntveiligheid en leiderschap. We zorgen er nu voor dat de nieuwe generatie al tijdens hun opleiding hiermee bezig is.” Patiënten zien dat ziekenhuizen fuseren of meer gaan samenwerken. “Dat leidt tot grotere klinieken met meerdere locaties”, licht Van Egmond toe. “Binnen zo'n groot orthopedisch team ziet de patiënt steeds meer specialisatie, terwijl het team als geheel alle orthopedische zorg biedt. Er zijn natuurlijk ook zelfstandige behandelklinieken; zij specialiseren zich meestal in een paar behandelingen. De opleiding gaat dus mee in bestaande ontwikkelingen. Daarvan merkt de patiënt dat hij zelf actief deelneemt aan de behandeling en deel uitmaakt van een behandelteam met specialisten.”